

și de acea pentru a îmbunătăți sănătatea trebuie să ne luptăm cu ele, ce nu este corect și economic nerentabil. Trebuie de să conștientizăm că bolile sînt ca rezultat a scăderii nivelului sănătății, cauzat de mulți factori, induși de stat, societate și natură. Și cu cît mai mulți bani se investesc în asistența medicală, cu atît mai mulți bolnavi sînt și se mărește efortul financiar asupra statului, și cu cît mai mulți bani se investesc în propagarea sănătății și sfera de întremare a sănătății cu atît mai mulți oameni o să fie sănătoși. Astăzi trebuie mai intens de educat pentru un mod sănătos de viață.

Bibliografia

1. Teodore H.Tulchinsky, Elena A. Varavicova Noua Sănătate Publică
2. Борьба с основными болезнями в Европе — актуальные проблемы и пути их решения. Факты и цифры ЕРБ ВОЗ . Копенгаген, 11сентября 2006г.
3. Б.А.Ревич, В.Н.Сидоренко Методика оценки экономического ущерба здоровьюнаселенияотзагрязнения атмосферного воздуха,2006
4. Доклад о состоянии здравоохранения в Европе, 2005г.
5. ВОЗ, Предотвращение хронических болезней: жизненно важное вложение средств
6. ВОЗ, Обзорная сводка о состоянии здоровья в Республике Молдова,2005.

PROGRESUL ECONOMIC — UN FENOMEN DE SIGURANȚĂ ÎN CREȘTEREA CALITĂȚII SERVICIILOR MEDICALE DE SĂNĂTATE

Rezumat

În lucrare se descrie ca esență dezvoltarea economică a statului constituie un fenomen important în creșterea calității serviciilor de sănătate.

Sănătatea este confirmată ca categorie socială și economică ce este parte componentă a securității dezvoltării durabile a omului.

Summary

The economic progress is a safety phenomenon in the increment of the quality of the medical services.

In the report are mentioned that development of the economy — is an important phenomenon in the growth of the health services quality.

The health is confirmed as a social and economical category which is a part of the.

Preocuparea privind sănătatea publică a devenit o prioritate de bază și permanentă în politica statului.

Eforturile îndreptate spre menținerea sănătății omului nu sunt considerate drept cheltuieli, ci o investiție sigură în dezvoltarea umană ce va genera efecte vizibile în viitor. Dar aceste investiții nu se pot limita doar la sectorul medical propriu — zis. Efectul scontat se poate produce doar când acestea din urmă vor constitui investiții complexe în sănătate, luându-se în considerație multitudinea de factori ce influențează sănătatea populației (educație, protecția mediului, etc.)

Este cert faptul, că numai creșterea economică stabilă în toate ramurile economiei naționale este precondiția obligatorie a realizării politicilor sociale benefice ameliorării sănătății. O sănătate mai bună a populației va permite dezvoltarea durabilă a economiei naționale și, respectiv va spori calitatea vieții tuturor concetățenilor noștri.

Perioada pe care o parcurge în prezent RM se caracterizează prin diversificarea reformelor economice și sociale. Reformarea social — economică a RM a declanșat o avalanșă de probleme și în sfera sistemului de sănătate, care cuprinde mai multe aspecte sociale, economice, financiare, de drept, de protecție și asigurări, de calitate a serviciilor medicale, etc.

Sănătatea ca categorie socială și economică este parte componentă a securității dezvoltării durabile a omului. O ameliorare a situației în domeniul ocrotirii sănătății poate fi realizată pe platforma generală a reformării radicale a economiei.

**TUDOR GREJDIANU,
ELA URSU,
VICTORIA GREGDIAN,
ION URSU**
*Catedra Sănătate
Publică și Management
„Nicolae Testemițanu“*

Pentru a consolida consecvent un sistem modern de sănătate care să asigure accesul echitabil al tuturor cetățenilor țării la servicii medicale calitative, Guvernul a adoptat Strategia de Dezvoltare a sistemului de Sănătate în perioada 2008 — 2017.

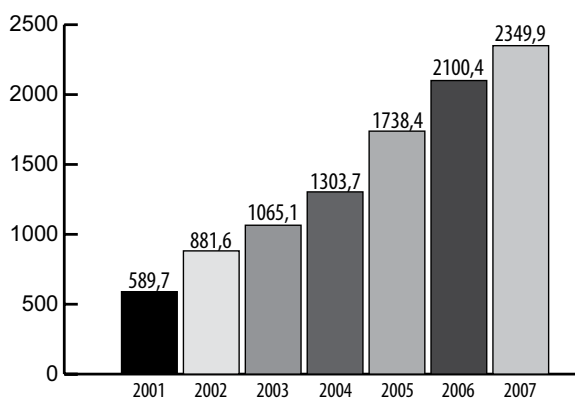
Pornind de la necesitățile perfecționării cadrului legal și racordării acestuia la standardele Uniunii Europene, obiectivele Politicii Naționale de Sănătate vor fi reflectate în strategiile de dezvoltare a tuturor ramurilor economiei naționale, un accent deosebit se pune pe măsurile de eliminare sau de reducere a inechităților economice în teritoriu, care la rândul lor, vor contribui la reducerea diferențelor regionale în sănătatea populației.

Pentru asigurarea echităților în alocarea resurselor publice destinate serviciilor medicale, planificarea lor e necesar de efectuat în funcție de gradul de dezvoltare economică a teritoriului, de încurajat inițiativele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii în localitățile dezavantajate din punct de vedere economic. E necesar de implementat mecanisme de protecție economică și socială, care să permită accesul mai larg la servicii medicale, inclusiv al grupurilor socialmente vulnerabile.

Majorarea veniturilor în fondurile AOAM pentru asistența medicală va permite, într-o anumită măsură, îmbunătățirea situației economice a IMSP și în cele din urmă, vor fi create premise pentru creșterea calității serviciilor medicale prestate, majorarea salariilor lucrătorilor medicali, acoperirea cheltuielilor suplimentare condiționate de creșterea prețurilor la mărfuri și servicii.

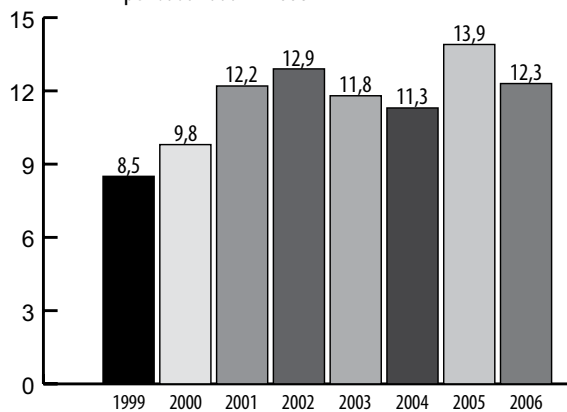
Elementul esențial care definește schimbarea din sistemul sănătății din RM este introducerea asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Această schimbare a însemnat o sporire semnificativă a veniturilor, a permis majorarea volumului de servicii și a spectrului de medicamente compensate în cadrul AOAM.

Figura 1. Bugetul consolidat al ocrotirii sănătății RM 2001—2007 (mln. lei)

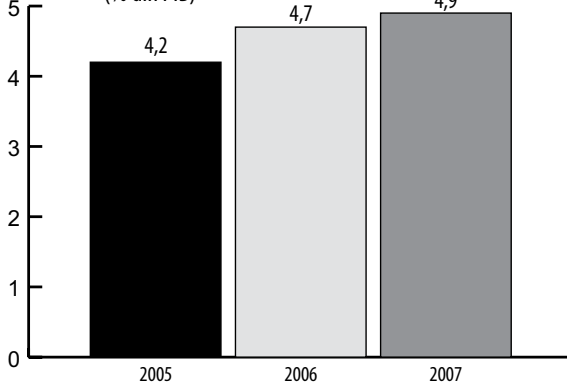
Impactul fiscal al cheltuielilor în sănătate este considerabil. Datele oficiale demonstrează, că % din Cheltuielile Generale a le Guvernului (CGG) au crescut, ajungând la 13,9% în anul 2005, după care s-a atestat un ușor declin în anul 2006.

Figura 2. Cheltuielile pentru sănătate ca % din CGG în perioada 1999—2006 RM

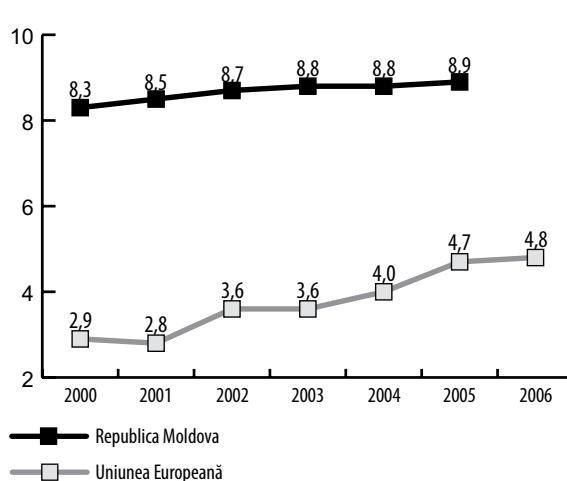
Nivelul de finanțare a sistemului de sănătate de la buget a sporit de la 4,2% din P.I.B în anul 2005 până la 4,9% din P.I.B în anul 2007. Nivelul alocărilor publice pentru sănătate din totalul cheltuielilor Guvernului prevăzute în bugetul de stat, plasează RM pe unul din primele locuri în comparație cu alte state din CSI. Aceasta reflectă prioritatea înaltă pe care Guvernul o acordă sectorului Sănătății.

Figura 3. Cota cheltuielilor pentru ocrotirea sănătății RM (% din PIB)

Cota cheltuielilor publice pentru ocrotirea sănătății din P.I.B. comparativ cu țările Uniunii Europene, este încă de 2 ori mai mică.

Figura 4. Cota cheltuielilor pentru ocrotirea sănătății, % din PIB

Persoanelor asigurate li s-a garantat dreptul la un pachet unic de servicii medicale, care este în extindere continuă.

Obținerea performanțelor în sistemul de sănătate este determinată de reușita exercitării celor 4 funcții de bază:

- Dirijarea
- Finanțarea
- Generarea de resurse
- Prestarea de servicii.

Sporirea calității și accesului la servicii se obține prin diversificarea formelor de prestare a serviciilor, precum și prin îmbinarea serviciilor de sănătate publice și private.

Respectarea principiului de receptivitate a sistemului de sănătate la necesitățile și aspirațiile populației, asigurarea securității pacienților și a personalului medical sunt elemente esențiale de îmbunătățire a calității serviciilor.

Astăzi majoritatea consumatorilor de servicii medicale nu mai acceptă servicii de calitate joasă sau medie. Pentru o instituție medicală care dorește să se mențină pe piață, singura soluție este adoptarea managementului calității totale.

Orice categorie social — economică apare în baza intereselor și cerințelor umane și a satisfacțiilor lor.

Reforma sistemului ocrotirii sănătății scoate la iveală contradicția dintre cel puțin 3 grupuri de interese de bază cu nivele sociologice diferite:

- Pacienții — sunt interesați ca serviciile să fie acordate cât mai operativ, să fie mai ieftine și de o calitate mai bună.
- Personalul medical — este interesat în autoconfirmare materială și morală (salariu, condiții de lucru, perspectiva creșterii respectabilității instituției medicale).
- Structurile administrative de conducere ale sectorului medical (mersul liniștit al proceselor de reformare și de respectare a elementelor, gestiunii financiare existente, a organizării reglementării).

Care este modalitatea de a îmbina aceste interese atât de contradictorii?

Rezolvarea problemei date este importantă, deoarece echilibrul din această sferă înseamnă soluționarea multor probleme social — economice și medicale. Un așa punct de echilibru există și constă în ridicare calității serviciilor medicale. În acest context, calitatea serviciilor medicale este determinată ca îngrijire oportună a pacientului, bazată pe folosirea protocoalelor — standard de tratament, a serviciilor posibile, suplimentare, individuale în sistemul relațiilor reciproce interpersonale, constructive medic — pacient.

Calitatea înseamnă să faci lucrul potrivit în modul potrivit și în timpul potrivit.

Întrebați orice pacient, ce își dorește el de la reformele din sistemul ocrotirii sănătății? Fără îndoială vom primi răspunsul: calitate și accesibilitate.

Una din direcțiile prioritare în dezvoltarea ocrotirii sănătății este asigurarea calității serviciilor medicale și farmaceutice. Realizarea acestui concept poate fi atins prin procedura de evaluare și acreditare, care încă nu a devenit obligatorie pentru toți prestatorii la contractarea serviciilor. Sunt insuficient utilizate și posibilitățile contractării ca instrument de îmbunătățire a alocării resurselor pe baza necesităților populației și de motivare a prestatorilor în vederea obținerii celor mai bune performanțe.

Așa dar, pentru creșterea calității serviciilor medicale în sistemul sănătății este necesar de:

- Implementarea standardelor și protocoalelor vizând prestarea serviciilor de sănătate.
- Extinderea gradului de cuprindere a populației în sistemul de AOAM.
- Gestionarea eficientă a surselor financiare.
- Conlucrarea eficientă cu APL întru consolidarea bazei tehnico-materiale a IMSP, în special a celor rurale.
- Majorarea salariilor lucrătorilor medicali
- Sporirea accesului populației, în primul rând a celei sărace, la serviciile medicale de bază prin dezvoltarea sectorului medicinei primare.
- Sporirea responsabilității individului pentru propria sănătate.
- Asigurarea sistemului de sănătate cu manageri de performanță, etc.

Concluzii

1. Calitatea nu se limitează doar la serviciile medicale, ci trebuie să se regăsească în orice activitate a instituției medicale.
2. Calitatea înseamnă implicarea conștientă a tuturor angajaților din instituție.
3. Calitatea trebuie să fie percepută de pacient: e necesar ca instituția să țină cont de nevoile consumatorului în activitățile de proiectare, producere și prestare a serviciilor medicale calitative.
4. Calitatea presupune colaborare cu partenerii de calitate (furnizorii de medicamente, alimente calitative, etc.).
5. Calitatea nu costă nimic în plus, ci presupune să faci lucrurile bine din prima oară.